

ארגוני זכויות אדם קוראים ליועץ המשפטי לממשלה להורות על פתיחת חקירה עצמאית ובלתי תלויה לנסיבות מותו של האסיר ערפאת ג'רדאת

28.02.2013

ארגוני זכויות אדם קוראים ליועץ המשפטי לממשלה להורות על פתיחת חקירה עצמאית ובלתי תלויה לנסיבות מותו של האסיר ערפאת ג'רדאת

ארגוני זכויות האדם החתומים מטה קוראים ליועץ המשפטי לממשלה להורות על פתיחת חקירה עצמאית ובלתי תלויה לנסיבות מותו של האסיר ערפאת ג'רדאת על פי חוק חקירת נסיבות מוות וקוראים לקהילה הבינלאומית לדרוש ממשלת ישראל לכבד את זכויות האסירים הפלסטינים ולשמור על בריאותם וחייהם.

אנו, ארגוני זכויות אדם, רואים בעין חמורה את יחס רשויות החקירה והכליאה בישראל לעצורים ואסירים פלסטינים המוחזקים במתקני השב"כ ובבתי הכלא בישראל.

לא אחת עררנו על שיטות החקירה, על אופני החזקת העצורים והאסירים והטיפול בהם בידי הרשויות בישראל ודרשנו לחקור חשדות רציניים לעינויים ויחס בלתי אנושי ואכזרי. לא אחת טענו כי שיטות חקירתם ונהלי החזקתם אינם עונים על דרישות חוקי היסוד והזכויות החוקתיות שבמשפט הישראלי ובכללים הבינלאומיים האמורים לספק הגנה על זכויותיהם ולשמור על כבודם, בריאותם וחייהם של האסירים הפלסטינים.

אנו מצרים על מותו של העצור הפלסטיני ערפאת ג'רדאת במהלך מעצרו וחקירתו ומתריעים בפני ההידרדרות במצבם הבריאותי של העצורים שובתי הרעב. דוגמאות מרות וטרגיות אלה מזכירות לנו את כל אותן פרקטיקות רבות שנים של הפרה בוטה של זכויות העצורים הנחקרים והאסירים השפוטים, פרקטיקות המביאות לכדי סיכון ואובדן חיים.

שירות הביטחון הכללי ושירות בתי הסוהר בישראל אינם יכולים להתנער מאחריותם להפרות זכויות העצורים הנחקרים והאסירים השפוטים המוחזקים בישראל. לפיכך אנו מבקשים להורות על פתיחה בחקירת נסיבות מות האסיר ג'רדאת ע"י בחקירה עצמאית ובלתי תלויה לפי חוק חקירת נסיבות מוות ודורשים מרשויות החקירה להימנע מהפעלת שיטות חקירה חשוכות שיעלו בחיי בני אדם נוספים.

אנו קוראים להימנע מפגיעה באסירים השובתים רעב ומהענשתם ודורשים לשחרר אותם לאלתר, וכן לשחרר את כל העצורים המנהליים הכלואים ללא משפט ואת כל האסירים שמאסרם חודש לפי הצו בדבר הוראות הבטחון המבוסס על חשדות וראיות חסויות.

כמו כן, אנו דורשים להפסיק את השימוש בפרקטיקות בלתי ראויות המאפשרות פגיעה נפשית ו/או פיזית העולה כדי עינויים ויחס בלתי אנושי ומשפיל והעלולות לפגוע קשות בבריאותם של העצורים והאסירים ואף לגרום למותם ובין היתר על ידי:

1. מתן פטור גורף למשטרה ולשב"כ מחובת תיעוד חזותי וקולי בחקירות חשודים בעבירות ביטחון שהעונש בגינן יותר מ-10 שנים.

2. פגיעה בזכויות הבסיסיות של העצורים הפלסטיניים ושליטת ערובות להבטחת הליך משפטי הוגן, המתבטאת בין היתר במניעת מפגש עם עו"ד במהלך החקירה וצמצום הביקורת השיפוטית על הליך המעצר והחקירה.

3. ביצוע מעצרים מנהליים וכליאה ללא משפט ושימוש בסעיפים 185 ו-186 לצו בדבר הוראות בטחון (מס' 1651) המאפשר לצבא לשוב ולעצור אסירים משוחררים שעונשם הופחת ולכפות עליהם לרצות תקופת המאסר המקורית בגין מעורבתם בעבירות קלות תוך הישענות על ראיות חסויות ושלא אגב הרשעה.

4. שימוש בשיטות חקירה פסולות: חקירה במהלך שעות ארוכות תוך כדי כבילת האסירים בידיהם וברגליהם; איומים; שימוש בתנאי כליאה מחפירים כאמצעי לחץ פסיכולוגי וכאמצעי להחלשת הגוף; כבילת העצורים בתנוחות מכאיבות, אלימות המתבטאת במכות, הידוק אזיקים, משיכת גוף פתאומית וכיפוף גב.

5. כבילתם של אסירים שובתי רעב בזמן אשפוזם בבתי החולים.

6. מניעת מעקב אצל אסירים שובתי רעב ע"י רופאים עצמאיים (למעט בפניה פרטנית לבית המשפט המאפשרת ביקור חד פעמי אצל האסיר).

7. מניעת ביקורי משפחה אצל אסירים שובתי רעב.

8. אפליית האסירים הפלסטינים והחמרת תנאי כליאתם בשל סיווגם כאסירים בטחוניים לרבות הגבלת ביקורי בני משפחה, מניעת התייחדות עם בן/בת הזוג, איסור על לימודים אקדמיים ומניעת פעילות חינוך ושיקום בין כותלי בית הכלא.